

Screening kan redusere barseldepresjon – men myndighetene takker nei

■ TOM SUNDAR *kommunelege Rendalen og medredaktør Utposten*

Screening kombinert med oppfølging gir færre kvinner med barseldepresjon 4–6 måneder etter fødsel, viser en systematisk oversikt fra Kunnskapscenteret. Men helsemyndighetenes Prioriteringsråd vil ikke ha denne screeningtypen i Norge.

10–16 prosent av de rundt 62000 kvinnene som føder i Norge hvert år har symptomer på depresjon i barseltiden. Depresjon hos mor under svangerskapet eller i barseltiden kan ha langvarige negative konsekvenser for barnets utvikling.

Internasjonal forskning viser at systematisk screening med oppfølging for barseldepresjon til en viss grad kan redusere forekomsten av depressive symptomer hos barselkvinner. Det meste brukte screeningverktøyet heter Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS).

Effekt av screening

En kunnskapsoppsummering fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten viser at

screening vil fange opp over 90 prosent av kvinnene som er deprimert og at 80 prosent av de som ikke er deprimert vil bli korrekt identifisert (1).

Oppsummeringen viser at screening etter fødsel kombinert med ulike oppfølgingstiltak reduserer forekomsten av depressive symptomer blant barselkvinner fra 10 til seks prosent ved fire til seks måneder etter fødsel.

På den annen side vil slik screening feilidentifisere 20 prosent av de friske kvinnene som mulig depressive. Dette er et betydelig antall falskt positive tilfeller, ifølge forskningsleder ved Kunnskapscenteret, Liv Merete Reinart.

Prioriteringsrådet sier nei

Hva er så mest hensiktsmessig for å fange opp barseldepresjoner: systematisk screening av alle eller en kartlegging i konkrete tilfeller, der helsepersonell har en mistanke om at kvinnen har forhøyet risiko for depresjon? Problemstillingen ble nylig drøftet av Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helse- og omsorgstjenesten. Rådet er kjent med at mange kommuner systematisk screener for å finne barselkvinner som har depressive symptomer. Imidlertid uttaler rådet: «Screening for barseldepresjoner med EPDS oppfyller ikke WHO's kriterier for når det bør gjennomføres en screening. Nasjonalt råd anbefaler at screening for barseldepresjon ikke innføres som nasjonalt tilbud på det nåværende tidspunkt.»

REFERANSE

1. Larun, L. Fønhus MS, Håvelsrud K, Brurberg KG, Reinart LM. Depresjonsscreening av gravide og barselkvinner. (Rapport no. 1–2013. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, 2013.